

Gizlilik Politikaları

Yrd. Doç. Dr. Özgü Can

Gizlilik Politikasının Amaçları

- Gizlilik politikası, aynı zamanda **bilgi akışı (information flow) politikası** olarak da adlandırılmaktadır.
- Bilgiyi yetkilendirilmemiş erişimlerden korumaktadır.
- Verinin yetkilendirilmemiş değişimi (integrity) ise ikincildir.

Gizlilik Politikasının Amaçları

- ÖR: Askeriyede bir bölüğün yola çıkış tarihi gizli tutulmalıdır.
  - Tarih değişirse;
    - Sistemde ve kağıt üstündeki değişiklikler sonradan gerçekleştirilebilir.
    - Düşman tarihi öğrendiğinde → Saldırı gerçekleştirilebilir.

Gizlilik Politikasının Amaçları

- Hükümetler;
  - Vatandaşların mahremiyetini korumalı
  - Kişisel bilgilerinin gizliliğini garantilemeli
- Gelir vergisi
- TC kimlik no

Belirli dokümanların ve bilginin dağıtımı
sınırlandırılmalıdır.

Politikalar bu ihtiyaçları sağlamalıdır.

Bell-LaPadula

- BLP
  - David Elliott Bell ve Leonard J. LaPadula tarafından geliştirilmiştir.
- Askeri ve hükümetSEL tarzda bir sınıflandırmadır.
- Diğer modellerin ve bilgisayar güvenliği teknolojilerinin geliştirilmesinde etkili olmuştur.
- Formel bir durum geçiş (state transition) modelidir.

Bell-LaPadula

- Bilgi erişim yetkisi kümesinin *linear (total) ordering* ile sınıflandırılmasıdır.
- Bu yetki kümeleri, duyarlılık düzeyini (sensitivity level) temsil etmektedir.

Linear Ordering

- Bir R (ör. $\leq$) ilişkisi S kümesinde, aşağıdaki üç durumu sağlıyorsa bu ilişkinin *doğrusal sıralama (linear ordering)* olduğu söylenebilir:
  - Bütün $a \in S$ için eğer aRa ise
(*Yansıma-Reflexivity*)/(*Bütünlük/Tümlük-Totality*)
  - Eğer aRb ve bRa ise, bütün $a, b \in S$ için $a = b$ ise
(*Antisimetri-Antisymmetry*)
  - Bütün $a, b, c \in S$ için eğer aRb ve bRc den aRc ise
(*Geçişlilik-Transitivity*)

Linear Ordering

- $S = \{1, 2, 3\}$ kümesinde $R (\leq)$ ilişkisi
- $R = \{(1, 1), (1, 2), (1, 3), (2, 2), (2, 3), (3, 3)\}$
  - $1 \leq 1$, $1 \leq 2$ ve $2 \leq 3$
    - $(1, 1) \in R$ ve $(1, 2) \in R$ ve $(2, 3) \in R$
  - $3 \leq 2$ yazılamaz:
    - $(3, 2) \notin R$

Bell-LaPadula

Bilgi erişim yetkisi yükseldikçe, bilginin duyarlılığı da artmaktadır.

Gizliliğin sağlanması ihtiyacı da artmaktadır.

Bell-LaPadula

- BLP'de:
  - Öznenin *güvenlik erişim yetkisi (security clearance)*
  - Nesnenin *güvenlik sınıflandırması (security classification)*

vardır.

Bell-LaPadula

Amaç:

Güvenlik sınıflandırması
özneden daha yüksek olan nesnelere
okuma erişimi önlenmektedir.

Bell-LaPadula

- Güvenlik etiketleri (security labels) **çok duyarlı** (most sensitive) ve **az duyarlı** (least sensitive) aralığında sınıflandırılmaktadır.
- Bell-LaPadula modelinde, güvenliğin (security) ve korunmanın (protection) açık bir ayrımı yoktur.
- Veri gizliliğine ve sınıflandırılmış bilgiye erişimin denetimine odaklanmaktadır.

Bell-LaPadula

- Bell-LaPadula, erişim denetim modellerinden MAC ve DAC'i birleştirmektedir.
  - Model:
    - 2 MAC kuralı
      - Simple security property
      - *-Property (star property)
    - 1 DAC kuralı
      - Discretionary security property
- tanımlar.

Discretionary Security Property

*Erişim denetim matrisi (access control matrix)
kullanılarak,
kullanıcının kim olduğuna ve
neye erişmek istediğine göre
erişim izni verilmektedir.*

Simple Security Property - Tanım

- $L(S) = I_s$
  - S öznesinin güvenlik erişim yetkisi (security clearance)
- $L(O) = I_o$
  - O nesnesinin güvenlik sınıflandırması
- Bütün güvenlik sınıflandırmaları $I_i, i = 0, \dots, k$

***S** öznesi **O** nesnesini
sadece ve sadece
O üzerinde okuma hakkına sahip ve $I_o \leq I_s$ ise
okuyabilir.*

Simple Security Property

Belirli bir güvenlik düzeyindeki özne,
daha yukarıda ki güvenlik düzeyinde bulunan
nesneyi okuyamaz. [No Read Up]

Bell-LaPadula

Güvenlik Düzeyi	Özne	Nesne
TOP SECRET (TS)	Bob	Personel Dosyaları
SECRET (S)	Alice	Elektronik Mail Dosyaları
CONFIDENTIAL (C)	Bruce	Etkinlik Log Dosyaları
UNCLASSIFIED(UC)	Sally	Telefon Listeleri Dosyası

- Bob, bütün dosyaları okuyabilir.
- Bob ve Alice, Etkinlik Log Dosyalarını okuyabilir.
- Bruce, Personel ve Elektronik Mail Dosyalarını okuyamaz.
- Sally, sadece Telefon Listelerini okuyabilir.

Bell-LaPadula

Güvenlik Düzeyi	Özne	Nesne
TOP SECRET (TS)	Bob	Personel Dosyaları
SECRET (S)	Alice	Elektronik Mail Dosyaları
CONFIDENTIAL (C)	Bruce	Etkinlik Log Dosyaları
UNCLASSIFIED(UC)	Sally	Telefon Listeleri Dosyası

- Bob, *personel* dosyalarının kopyasını *etkinlik log* dosyasına kopyalarsa → Bruce personel dosyalarını okuyabilir.
  - Bruce, daha yüksek güvenlik düzeyindeki dosyaları okuyabilecektir.

***-Property**

*S öznesi O nesnesine,
sadece ve sadece*

*O öznesine yazma hakkına sahip ve $I_s \leq I_o$
olduğunda yazabilir.*

Belirli bir güvenlik seviyesindeki özne,
daha alt güvenlik seviyesindeki nesneye
yazamaz. [No Write Down]

Bell-LaPadula

Güvenlik Düzeyi	Özne	Nesne
TOP SECRET (TS)	Bob	Personel Dosyaları
SECRET (S)	Alice	Elektronik Mail Dosyaları
CONFIDENTIAL (C)	Bruce	Etkinlik Log Dosyaları
UNCLASSIFIED(UC)	Sally	Telefon Listeleri Dosyası

- Bob (TS), *personel* dosyalarının kopyasını *etkinlik log* dosyasına (C) kopyalayamaz.

Bell-LaPadula

Kişinin güvenlik sınıflandırmasında daha alt seviyede bulunan dosyaya yazması neden istenmemektedir?

Güvenli bir sistem,
“simple security condition” ve
“*-property” yi sağlar.

Basic Security Theorem - Tanım

- Σ : Başlangıç durumu σ_0 olan güvenli bir sistem ve
- T : Durum değişim kümesi olsun.

Eğer, $\forall t \in T$,

“simple security condition” ve “*-property”

özelliklerini koruyorsa,

bütün σ_i durumları güvenlidir.

Basic Security Theorem

- Model, her bir güvenlik sınıfına kategoriler kümesi eklenerek genişletilebilir.
- Her bir kategori bir bilgiyi ifade eder.
- Birden fazla kategoriye* yerleştirilen nesne, o kategorilerin bilgilerine sahiptir.
- Kategoriler “*need to know*” prensibinden meydana gelmektedir.

* Bazı dokümanlarda kategori (category) ifadesi yerine compartment (bölüm) kullanılmaktadır.

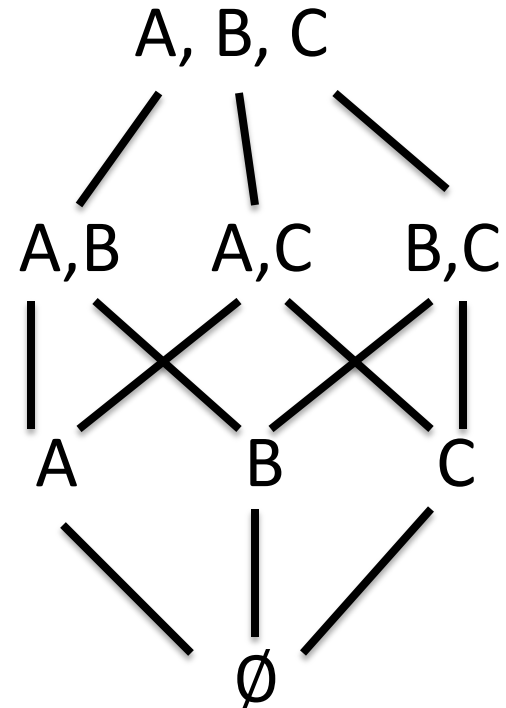
“Need-to-know” Prensipli

*Öznenin işlevlerini gerçekleştirmesi için,
nesneyi okuması gerekmiyorsa,
özne nesneyi okumamalıdır.*

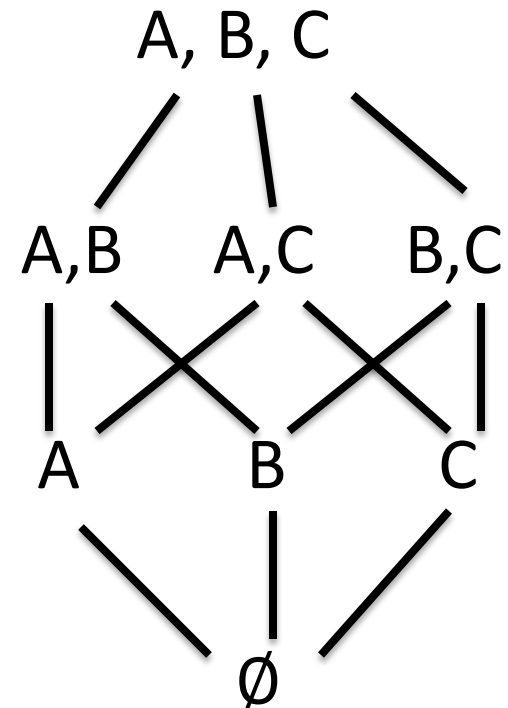
Basic Security Theorem

- Kategoriler kümesi = $\{A, B, C\}$
- Kişinin erişebileceği kategoriler kümesi:
  - $\emptyset, \{A\}, \{B\}, \{C\}, \{A, B\}, \{A, C\}, \{B, C\}, \{A, B, C\}$
- Kategori kümesi $\subseteq$ (alt küme) için *linear ordering*'i sağlamaktadır.

Basic Security Theorem

- Bob; (SECRET, {B}) ve Alice; (TOP SECRET, {A, C}) seviyeleri için erişim yetkisine sahiptir.
- Bir doküman (CONFIDENTIAL, {B}) olarak sınıflandırılabilir.

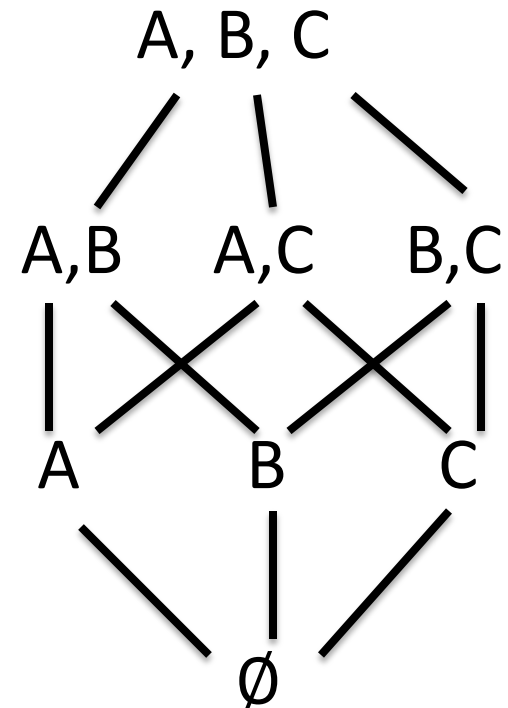

NOT:

Öznelerin, güvenlik seviyesine ait erişim yetkisi vardır.
Nesneler, bir güvenlik seviyesindedir.

Basic Security Theorem

- Güvenlik seviyeleri erişimi değiştirmektedir.
- Kategoriler, “*need to know*” prensibinde çalıştıkları için ;
  - {A,C} kategorisine erişim hakkı olan kişinin, {B} kategorisine erişim hakkına ihtiyacı olmayabilir.
  - Bu nedenle → Öznenin güvenlik erişim yetkisi, nesnenin güvenlik sınıflandırmasından yüksek olsa bile okuma izni yoktur.

Dom (Dominates) - Tanım

*Eğer $L' \preceq L$ ve $C' \preceq C$ ise,
 (L, C) güvenlik seviyesi
 (L', C') güvenlik seviyesini
baskılar (dominates).*

*(L, C) dom (L', C') yanlış ise
 $(L, C) \neg\text{dom } (L', C')$ 'dur.*

Örnek

- Bob; (SECRET, {A, B}) güvenlik seviyesinde erişim yetkisine sahiptir.
- DokA; (CONFIDENTIAL, {A})
- DokB; (SECRET, {B, C})
- DokC; (SECRET, {B}) sınıflandırmalarına sahiptir.
- **Bob dom DokA**
 $\text{CONFIDENTIAL} \leq \text{SECRET}$
 $\{A\} \subseteq \{A, B\}$
- **Bob $\neg$ dom DokB**
 $\{A, B\} \not\subseteq \{B, C\}$
- **Bob dom DokC**
 $\text{SECRET} \leq \text{SECRET}$
 $\{B\} \subseteq \{A, B\}$

Simple Security Condition - Tanım

***S** öznesi **O** nesnesini
sadece ve sadece*

***O** nesnesini okuma hakkına sahip ve **S dom O** ise
okuyabilir.*

Örnek

- Bob; (SECRET, {A, B})
- Alice; (SECRET, {A, B, C})
güvenlik seviyesinde erişim yetkilerine sahiptir.
- DokA; (CONFIDENTIAL, {A})
- DokB; (SECRET, {B, C})
sınıflandırmalarına sahiptir.

- **Bob dom DokA**
 $\text{CONFIDENTIAL} \leq \text{SECRET}$
 $\{A\} \subseteq \{A, B\}$
- **Bob $\neg$ dom DokB**
 $\{A, B\} \not\subseteq \{B, C\}$
- Alice DokB'yi okuyup, içeriğini DokA'ya yazabilir. $\rightarrow$ Bob DokA'yı okuyarak DokB'ye erişmiş olur.

***-Property - Tanım**

***S** öznesi **O** nesnesine,
sadece ve sadece*

***O** nesnesine yazma hakkına sahip ve **O dom S** ise
yazabilir.*

Örnek

- Bob; (SECRET, {A, B})
- Alice; (SECRET, {A, B, C})
güvenlik seviyesinde erişim yetkilerine sahiptir.
- DokA; (CONFIDENTIAL, {A})
- DokB; (SECRET, {B, C})
sınıflandırmalarına sahiptir.

- **Bob dom DokA**

CONFIDENTIAL $\leq$ SECRET

$\{A\} \subseteq \{A, B\}$

- **DokA $\neg$ dom Alice**

SECRET $\not\leq$ CONFIDENTIAL

$\{A, B, C\} \not\subseteq \{A\}$

Örnek

- Albay; (SECRET, {A, B})
- Binbaşı; (SECRET, {B})
- Albay, binbaşıya mesaj göndermek isterse, bu mesaj;
  - En fazla (SECRET, {B}) seviyesinde olmalıdır.

(SECRET, {B}) $\neg$ dom (SECRET, {A, B})

*-Property özelliğini ihlal etmektedir.

Bell-LaPadula

- Özne, max. güvenlik seviyesine ve mevcut güvenlik seviyesine sahip olabilir.
- Max. güvenlik seviyesi, mevcut güvenlik seviyesini baskılamalıdır (dominates).
- Özne, diğer varlıklar ile mesajlaşabilmek için, güvenlik seviyesini max.'dan daha aşağı güvenlik seviyesine düşürebilir.

Örnek

- Albay; (SECRET, {A, B})
- Binbaşı; (SECRET, {B})
- Albay, binbaşıya mesaj göndermek isterse;
  - Güvenlik seviyesini (SECRET, {B})'ye düşürebilir.

(SECRET, {A, B}) dom (SECRET, {B})